

Fremsat den 11. oktober 2012 af ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Mette Gjerskov)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om landbrugsejendomme og jordfordelingsloven

(Nedlæggelse af jordbrugskommissionerne og oprettelse af nye jordfordelingskommissioner mv.)

§ 1

I lov om landbrugsejendomme, jf. lovbekendtgørelse nr. 616 af 1. juni 2010, foretages følgende ændringer:

1. § 3, stk. 1, affattes således:

»Kommunalbestyrelserne skal mindst én gang i hver valgperiode i samarbejde med Fødevareministeriet udarbejde og offentliggøre en analyse af jordbrugerhvervene, der skal sikre, at de jordbrugsmæssige interesser indgår i de regionale udviklingsplaner, kommuneplanerne og lokalplanerne.«

2. I § 6, stk. 1, nr. 2, indsættes efter »til udstykningen«: »eller til anvendelsen.«

3. § 6, stk. 3, 2. pkt., ophæves.

4. § 7, stk. 3, 1. pkt., affattes således:

»Ministeren kan meddele tilladelse til, at landbrugspigten ophæves på arealer under 2 ha, der ønskes erhvervet til naturformål af almen samfundsmæssig karakter.«

5. § 10, stk. 1, 2. pkt., ophæves, og i 3. pkt., der bliver 2. pkt., udgår », jf. dog § 6, stk. 3, 2. pkt.,«.

6. I § 10, stk. 3, nr. 3, ændres »opfyldt« til: »opfyldt, og«

7. § 10, stk. 3, nr. 4, ophæves.

Nr. 5 bliver herefter nr. 4.

8. § 10, stk. 5, affattes således:

»Stk. 5. Ved opgørelse af arealet efter stk. 1 og 3 medregnes ikke fradragsarealer, jf. § 12, stk. 3.«

9. § 12, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Ved opgørelse af arealet efter stk. 2 medregnes ikke følgende fradragsarealer:

- 1) Arealer pålagt fredskovspligt og arealer helt uden jordbrugsmæssig værdi, herunder søarealer, strandbredder og lign.
- 2) Arealer, der ikke må tilføres gødning efter lovgivningen eller efter en aftale med en offentlig myndighed eller ejeren af et vandforsyningsanlæg, hvis aftalen har en varighed på mindst 20 år.«

10. I § 14, stk. 1, indsættes efter »deling af fællesbo«: » ved separation eller skilsmisse«

11. I § 16, stk. 1, indsættes efter »deling af fællesbo«: » ved separation eller skilsmisse«

12. I § 17, stk. 2, nr. 3, ændres »rekreative formål, eller « til: »rekreative formål,«

13. I § 17, stk. 2, nr. 4, ændres »eller lign.« til: »eller lign., eller«

14. I § 17, stk. 2, indsættes som nr. 5:

»5) erhvervelsen sker med henblik på anvendelse af arealer til naturformål af almen samfundsmæssig karakter.«

15. I § 20, stk. 1, nr. 2, ændres »jf. §§ 12-15 og 17« til: »jf. §§ 12-15 eller ved dispensation efter § 8, stk. 4, eller § 17«

16. § 20, stk. 3, ophæves.

Stk. 4-9 bliver herefter stk. 3-8.

17. I § 20, stk. 6, der bliver stk. 5, ændres »§ 10, stk. 5« til: »§ 12, stk. 3«

18. § 29, stk. 1, nr. 1, ophæves.

Nr. 2 og 3 bliver herefter nr. 1 og 2.

19. I § 29, stk. 1, nr. 2, som bliver nr. 1, ændres »jf. stk. 3« til: »jf. § 12, stk. 3«

20. I § 29, stk. 3, ændres »§ 10, stk. 5« til: »§ 12, stk. 3«
21. I § 31, stk. 4, ændres »§ 10, stk. 5« til: »§ 12, stk. 3«
22. I § 32, stk. 2, nr. 1, ændres »sin eller sine« til: »disse«
23. § 32, stk. 2, nr. 2, ophæves.
Nr. 3 og 4 bliver herefter nr. 2 og 3.
24. I § 32, stk. 2, nr. 4, der bliver nr. 3, indsættes efter »være ejer«: » eller medejer«
25. I § 32, stk. 3, ændres »stk. 2, nr. 4« til: »stk. 2, nr. 3«
26. I § 32, stk. 3, nr. 3, ændres »stk. 2, nr. 1-3« til: »stk. 2, nr. 1 og 2«
27. I »§ 32, stk. 4,« ændres »§ 10, stk. 5« til: »§ 12, stk. 3«
28. I § 33, stk. 1, 1. pkt., ændres »§ 10, stk. 5« til: »§ 12, stk. 3«
29. Kapitel 16 ophæves.
30. I § 37 indsættes som stk. 2:
»Stk. 2. Såfremt matrikulære forandringer sker som følge af ekspropriation eller kendelse om jordfordeling eller fredningskendelse, er forholdet ikke omfattet af reglerne om landinspektørerklæring i § 6, stk. 1, § 10, stk. 1, eller § 29, stk. 1, idet udstykningskontrollen i disse tilfælde varetages af vedkommende myndighed, jf. § 24 i lov om udstykning og anden registrering i matriklen.«
31. I § 45, stk. 3, udgår », herunder om tilsyn med jordbrugskommissionernes opgavevaretagelse«.
32. I § 50, stk. 1, nr. 1, ændres »§ 20, stk. 1-4« til: »§ 20, stk. 1-3«
33. I § 50, stk. 1, nr. 2, ændres »§ 20, stk. 9« til: »§ 20, stk. 8«

§ 2

I jordfordelingsloven, jf. lovebekendtgørelse nr. 1275 af 2. november 2010, foretages følgende ændringer:

1. § 2, stk. 2 og 3, ophæves og i stedet indsættes:
»Stk. 2. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri nedsætter til jordfordelingskommissioner, der dækker områderne henholdsvis øst og vest for Lillebælt.
Stk. 3. Hver jordfordelingskommission består af en formand, to viceformænd og ni øvrige medlemmer. Medlem-

merne er tillige suppleanter i den anden jordfordelingskommission.

Stk. 4. Formanden og viceformændene skal være dommere, der udpeges af vedkommende retspræsident. De øvrige ni medlemmer skal være tre vurderingskyndige medlemmer udpeget efter indstilling fra erhvervs- og vækstministeren, tre jordbrugskyndige medlemmer udpeget efter indstilling fra Landbrug & Fødevarer og tre medlemmer udpeget efter indstilling fra Kommunernes Landsforening.

Stk. 5. Til afsigelse af hver jordfordelingskendelse sammensættes jordfordelingskommissionen af formanden eller en viceformand, et vurderingskyndigt medlem, et jordbrugskyndigt medlem og et medlem udpeget efter indstilling fra Kommunernes Landsforening. Formanden beslutter, om vedkommende selv eller en af viceformændene skal bestride formandshvervet i den konkrete sag. Det er formanden eller viceformanden, der udpeger de tre øvrige medlemmer, jf. 1. pkt.

Stk. 6. Jordfordelingskommissionen er beslutningsdygtig, når formanden eller viceformanden, det vurderingskyndige medlem og enten det jordbrugskyndige medlem eller medlemmet udpeget efter indstilling fra Kommunernes Landsforening er til stede. I tilfælde af stemmelighed er formandens eller viceformandens stemme udslagsgivende.«

Stk. 4 og 5 bliver herefter stk. 7 og 8.

2. I § 3, stk. 1, ændres »§ 2, stk. 4« til: »§ 2, stk. 7«
3. I § 4, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter »underrettes«: » skriftligt«
4. I § 4, stk. 1, 2. pkt., udgår »ved brev«.
5. I § 4, stk. 1, 3. pkt., ændres »dagspressen« til: »lokal presse«
6. I § 26, stk. 1, ændres »§ 2, stk. 5« til: »§ 2, stk. 8«

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft 1. januar 2013, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af § 1, nr. 1, 29 og 31 og § 2. Ministeren kan herunder fastsætte, at loven træder i kraft på forskellige tidspunkter.

Stk. 3. Lovens § 1, nr. 10, 11 og 22-26 finder ikke anvendelse på retshandler, der er indgået før 1. januar 2013. For disse retshandler finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Baggrund for lovforslaget
3. Gældende ret
4. Lovforslagets indhold
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner
6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
7. Administrative konsekvenser for borgerne
8. Miljømæssige konsekvenser
9. Forholdet til EU-retten
10. Hørte myndigheder og organisationer
11. Skematisk oversigt over konsekvenserne af forslaget

1. Indledning

1.1. Lov om landbrugsejendomme (landbrugsloven)

Indtil 1990 blev landbrugsloven administreret centralt fra København. En del af loven (reglerne om landbrugspligt, drift, forpagtning og omlægning af jorder mellem landbrugsejendomme) blev administreret af Matrikeldirektoratet, som var en styrelse under Landbrugsministeriet. Lovens erhvervsregler blev administreret af Jordlovsudvalget, som blev sekretariatsbetjent af Jordbrugsdirektoratet, som ligeledes var en styrelse under Landbrugsministeriet.

I 1990 blev administrationen af landbrugsloven overført til lokale jordbrugskommissioner, der blev nedsat af landbrugsministeren med hjemmel i landbrugsloven. Der blev nedsat en jordbrugskommission for hvert amt, og disse jordbrugskommissioner blev sekretariatsbetjent af amtskommunerne. Baggrunden for denne konstruktion var et ønske om at styrke den lokale indflydelse på de afgørelser, der blev truffet efter landbrugsloven.

Jordbrugskommissionerne bestod fra starten i 1990 af en formand, der skulle være jurist, samt to medlemmer udpeget af hhv. Landboforeningerne og Familielandbruget. I forbindelse med nyskrivningen af landbrugsloven i 2004 blev det besluttet at udvide jordbrugskommissionerne med 2 medlemmer udpeget af hhv. Friluftsrådet og Naturfredningsforeningen.

I forbindelse med Strukturreformen blev det besluttet, at amterne skulle nedlægges med udgangen af 2006. Samtidig blev det besluttet, at der skulle nedsættes en eller flere jordbrugskommissioner i hver region, og at disse færre jordbrugskommissioner skulle sekretariatsbetjenes af de lokale statsforvaltninger. Der blev i alt nedsat 7 jordbrugskommissioner: I Region Nordjylland, Region Sjælland og Region Hovedstaden blev der nedsat en jordbrugskommission for hver region. I Region Midtjylland blev der nedsat 2 jordbrugskommissioner for hhv. den østlige og den vestlige del af regionen, og i Region Syddanmark blev der ligeledes nedsat

2 jordbrugskommissioner for hhv. Sønderjylland og Fyn. Den hidtidige sammensætning af jordbrugskommissionerne fortsatte uændret.

Ved den seneste ændring af landbrugsloven i 2010 blev lovens erhvervsregler liberaliseret væsentligt på en række områder. Lovændringen indebærer i hovedtræk, at landbrugsejendomme kan erhverves uden krav om uddannelse, egen drift, overholdelse af arealgrænser, antal ejendomme eller afstandskrav, jf. senere. Samtidig blev reglerne for aktie- og anpartsselskabers erhvervelse af landbrugsejendomme lempet. Reglerne om bopælspligt blev opretholdt, dog med visse ændringer.

Endelig blev reglerne efter landbrugsloven om husdyrholdets størrelse og arealkrav ved husdyrhold ophævet ved lovændringen i 2010.

Med liberaliseringen af landbrugsloven er der et væsentligt mindre behov for kendskab til de lokale forhold. En stor del af kommissionernes sager er således uden besigtigelse af de fysiske forhold, hvor afgørelsen kan træffes på baggrund af ansøgningen med tilhørende bilag, eventuelt suppleret med diverse luftfotos mv. Dette har betydet, at der ikke mere er samme behov for lokal indflydelse på de afgørelser, der træffes efter landbrugsloven.

Som følge af den gennemførte liberalisering af landbrugsloven har det derfor i forbindelse med handlingsplanen om en "Effektiv administration i staten" været relevant at foretage en revurdering af, om den organisatoriske ramme for opgavevaretagelsen fortsat er den mest hensigtsmæssige i forhold til en effektiv administration af loven.

Konklusionen er, at der ved en forenkling og samling af landbrugslovens administration i NaturErhvervstyrelsen vil kunne realiseres en besparelse, uden at det vil få negative konsekvenser for kvaliteten af opgavevaretagelsen.

Det foreslås derfor, at jordbrugskommissionerne nedlægges, og at landbrugslovens regler fremover skal administreres af NaturErhvervstyrelsen.

Hver kommunalbestyrelse skal i samarbejde med Statsforvaltningen udarbejde en jordbrugsanalyse. Analysen danner grundlag for den faglige og politiske diskussion som foretages, når kommunen prioriterer arealanvendelsen i kommunen.

Analysen udarbejdes på baggrund af statistik og kortmateriale, der stilles til rådighed af statsforvaltningerne.

Idet jordbrugskommissionerne foreslås nedlagt, og sekretariatsfunktionen i statsforvaltningerne foreslås afviklet, foreslås samtidig, at Fødeministeriet fremover varetager statsforvaltningernes hidtidige opgave i relation til jordbrugsanalyserne.

Udover forslaget om at nedlægge jordbrugskommissionerne og ændre reglerne om jordbrugsanalyserne indeholder forslaget en række mindre ændringsforslag. Der er dels tale om ændringer, som alene vil gøre reglerne lettere at administrere, og dels ændringer, hvor den hidtidige administration har vist, at der er behov for at ændre loven. De foreslåede ændringer ændrer ikke ved lovens hovedsigte.

1.2. Jordfordelingsloven

Som konsekvens af nedlægningen af jordbrugskommissionerne er det nødvendigt at ændre jordfordelingsloven, da det fremgår af jordfordelingsloven, at den samlede jordbrugskommission har sæde i jordfordelingskommissionen suppleret med en dommer og et vurderingskyndigt medlem.

Det foreslås derfor at ændre sammensætningen af jordfordelingskommissionerne, således at der oprettes en jordfordelingskommission for hver landsdel, én vest for Lillebælt og én øst for Lillebælt. Det foreslås, at hver jordfordelingskommission består af en formand, to viceformænd og ni øvrige medlemmer, jf. dog nedenfor. Formanden og viceformændene skal være dommere. De øvrige ni medlemmer skal være tre vurderingskyndige medlemmer udpeget efter indstilling fra erhvervs- og vækstministeren, tre jordbrugskyndige medlemmer udpeget efter indstilling fra Landbrug & Fødevarer og tre medlemmer udpeget efter indstilling fra Kommunernes Landsforening.

Til afsigelse af hver jordfordelingskendelse sammensættes jordfordelingskommissionen af formanden eller en viceformand, et vurderingskyndigt medlem, et jordbrugskyndigt medlem og et medlem udpeget af Kommunernes Landsforening. Formanden beslutter, om vedkommende selv eller en af viceformændene skal bestride formandshvervet i den konkrete sag. Det er formanden eller viceformanden, der udpeger de tre øvrige medlemmer.

Endvidere foreslås det, at det skal være muligt at anvende digital kommunikation i forbindelse med indkaldelse til kendelsesmøde samt en udvidet mulighed for annoncering af mødets afholdelse i den lokale presse.

2. Baggrund for lovforslaget

2.1. Landbrugsloven

Ved en samling af landbrugslovens administration i NaturErhvervstyrelsen vil der kunne opnås stordriftsfordele i sagsbehandlingen. Dette sker ved at samle administrationen ét sted, så der kan etableres en mere rationel og effektiv sagsbehandling. Samtidig vil der opnås en mere ensartet administration for hele landet.

Der vil kunne opnås en mere målrettet og enkel sagsbehandling, når sagerne ikke længere skal forelægges jordbrugskommissionerne. Desuden vil afgørelserne ligeledes kunne blive mere ensartede, når de ikke mere er afhængige af de enkelte jordbrugskommissioners vurderinger.

Endelig vil der være synergier i forhold til NaturErhvervstyrelsens øvrige opgaver især vedr. landbrugsloven. Der vil således kunne etableres et samlet fagligt miljø, der under ét varetager alle de opgaver, der hidtil har ligget hos henholdsvis NaturErhvervstyrelsen, hos jordbrugskommissionerne og hos jordbrugskommissionernes sekretariater. På den måde vil der fremadrettet kunne sikres den faglige bæredygtighed og kvalitet på området. Samtidig vil det være lettere at tilpasse administrationen, f.eks. hvis der er behov for at justere praksis inden for et bestemt område.

NaturErhvervstyrelsen samarbejder med jordbrugskommissionerne og statsforvaltningerne i relation til kommunernes planlægning for så vidt angår inddragelse af landbrugsjord til ikke-jordbrugsmæssige formål og udarbejdelsen af jordbrugsanalyser.

Tidligere har NaturErhvervstyrelsen og jordbrugskommissionerne brugt betydelige ressourcer på at gennemgå lokalplaner for at undgå, at der blev inddraget unødvendigt store arealer til ikke-jordbrugsmæssige formål. Der er imidlertid inden for de seneste år sket flere teknologiske og lovmæssige ændringer, som gør, at det vurderes, at der ikke længere er behov for så indgående behandling af lokalplanforslag, dvs. at der nu er tale om en mere overordnet tilgang til planlægningen.

Samlet set vil omfanget af disse opgaver – og dermed det krævede ressourceforbrug – derfor blive reduceret i de kommende år, om end der på enkelte områder forventes en øget opgavebelastning. På denne baggrund er det vurderingen, at en samling af arbejdet med varetagelsen af jordbrugsinteresserne mv. i NaturErhvervstyrelsen vil medvirke til at styrke den faglige bæredygtighed og økonomiske effektivitet i opgavevaretagelsen.

Samtidig med forslaget om at nedlægge jordbrugskommissionerne indeholder forslaget en række mindre ændringsforslag. Der er dels tale om ændringer, som alene vil gøre reglerne lettere at administrere, og dels ændringer, hvor den hidtidige administration har vist, at der er behov for at ændre loven. Der er alene tale om forslag til mindre ændringer, som ikke ændrer ved lovens hovedsigte. Der kan henvises til de specielle bemærkninger til de enkelte ændringsforslag.

2.2. Jordfordelingsloven

For så vidt angår ændring af jordfordelingsloven er denne en konsekvens af nedlæggelsen af jordbrugskommissionerne.

Jordfordeling anvendes som et rationelt og økonomisk fordelagtigt instrument i forbindelse med en flerhed af jordomlægninger, idet en jordfordelingskendelse har retskraft og derved udgør det juridiske grundlag for jordomlægningerne. Alternativet er enkeltstående skødehandler, hvilket i en gennemsnitlig jordfordelings sag med 25 lodsejere indebærer 50-100 skødehandler.

Jordfordelinger anvendes aktuelt hovedsageligt i forbindelse med gennemførelse af offentligt genererede projekter, hvor deltagelse i jordfordelingen er baseret på frivillige aftaler.

Det er derfor væsentligt at opretholde jordfordelinger som virkemiddel i forhold til en flerhed af jordomlægninger og dermed væsentligt at opretholde jordfordelingskommissionerne, om end med anden sammensætning end den nuværende.

3. Gældende ret

3.1. Landbrugsloven

Jordbrugskommissionerne er nedsat med hjemmel i landbrugslovens § 34-36.

Det fremgår af lovens § 34, at fødevareministeren inden for hver region nedsætter en eller flere lokale jordbrugskommissioner bestående af en formand og yderligere 4 medlemmer. Formanden skal have bestået juridisk embedseksamen. 2 medlemmer udpeges efter indstilling fra de stedlige landboforeninger og lokale familiebrugsforeninger under Landbrug & Fødevarer, 1 medlem udpeges efter indstilling fra Friluftsrådet og 1 medlem udpeges efter indstilling fra Danmarks Naturfredningsforening.

I sager vedrørende gartnerier og planteskoler mv. udvides jordbrugskommissionen med et gartnerisagkyndigt medlem, der udpeges efter indstilling fra Dansk Erhvervsgartnerforening.

Det fremgår af lovens § 35, at Statsforvaltningerne yder jordbrugskommissionerne sekretariatsmæssig bistand og afholder de med jordbrugskommissionernes virke forbundne udgifter.

Endelig fremgår det af lovens § 36, at fødevareministeren kan fastsætte regler for jordbrugskommissionernes varetagelse af opgaver efter landbrugsloven.

Der er nedsat i alt 7 jordbrugskommissioner i de 5 regioner, heraf 2 kommissioner i hhv. Region Midtjylland og Region Syddanmark. Disse jordbrugskommissioner sekretariatsbetjenes af statsforvaltningerne i hhv. Aalborg, Ringkøbing, Aabenraa, Nykøbing Falster og København.

Statsforvaltningerne hører under Økonomi- og Indenrigsministeriet.

Jordbrugskommissionerne administrerer det meste af landbrugsloven. Dog træffer NaturErhvervstyrelsen afgørelser efter lovens § 20 om selskabers erhvervelse af landbrugsejendomme, samt afgørelse i sager om forhåndsgodkendelse af fonde, foreninger og andre juridiske personer i overensstemmelse med reglerne i lovens § 24 om erhvervelse af arealer til almennyttige naturbeskyttelsesformål. Der kan henvises til bekendtgørelse nr. 304 af 26. marts 2010 om jordbrugskommissioner mv.

NaturErhvervstyrelsen samarbejder endvidere med jordbrugskommissionerne og statsforvaltningerne i relation til kommunernes planlægning for så vidt angår inddragelse af landbrugsjord til ikke-jordbrugsmæssige formål og udarbejdelsen af jordbrugsanalyser.

Landbrugsloven indeholder endvidere regler om, at statsforvaltningerne mindst en gang i hver valgperiode skal udarbejde og offentliggøre en jordbrugsanalyse i samarbejde med kommunerne. I praksis er denne opgave varetaget af Statsforvaltningen for Region Nordjylland for hele landet.

3.2. Jordfordelingsloven

Jordfordelingskommissionerne er nedsat med hjemmel i jordfordelingslovens § 2.

De nuværende jordfordelingskommissioner består af syv medlemmer: Formanden, som er dommer, et vurderingskyndigt medlem samt de fem medlemmer fra den stedlige jordbrugskommission.

Indkaldelse til kendelsesmødet af lodsejere, panthavere, berettigede i henhold til leje- og forpagtningskontrakter og øvrige rettighedshavere sker pr. brev og efter annoncering i Statstidende samt i dagspressen.

4. Lovforslagets indhold

4.1 Landbrugsloven

4.1.1. Ændring af administrationen

Det foreslås som den væsentligste ændring, at jordbrugskommissionerne nedlægges, og at landbrugslovens regler fremover skal administreres af NaturErhvervstyrelsen, således at alle opgaver vedrørende landbrugsloven er forankret her. NaturErhvervstyrelsen varetager i dag alle styringsopgaver vedrørende landbrugsloven, herunder regeludstedelse, politisk betjening, faglig ekspertise m.v. Der vil endvidere kunne opnås en synergieffekt i forhold til NaturErhvervstyrelsens regionale enheder, der kan varetage besigtigelsesopgaver i sammenhæng med øvrige kontrolopgaver og i forhold til NaturErhvervstyrelsens opgaver vedrørende kort- og datagrundlag om danske arealer.

Klage over disse afgørelser skal herefter behandles af Fødevareministeriets Klagecenter, som også behandler klager

over andre afgørelser, som træffes af bl.a. NaturErhvervstyrelsen. Med den foreslåede ændring vil afgørelserne blive truffet centralt af NaturErhvervstyrelsen. Med den ændrede administration afskæres klageadgangen vedrørende skønsmæssige afgørelser efter reglerne i lovens § 38, stk. 1, ikke. Klagecentret skal dog ikke foretage besigtigelser. Der vil således alene blive tale om en administrativ klagesagsbehandling, hvilket svarer til den klagesagsbehandling, der foregår på andre områder i klagecentret.

4.1.2. Jordbrugsanalyser

Jordbrugsanalyserne har hidtil været udarbejdet af statsforvaltningen i samarbejde med kommunalbestyrelserne, jf. lovens § 3, stk. 2. Det foreslås, at kommunerne én gang i hver valgperiode i samarbejde med Fødevareministeriet skal udarbejde og offentliggøre en jordbrugsanalyse. Kommunernes forpligtelse ændres ikke i forhold til den gældende lov.

4.1.3. Øvrige ændringer af landbrugsloven

Udover forslaget om at nedlægge jordbrugskommissionerne og ændre reglerne om jordbrugsanalyserne indeholder forslaget en række mindre ændringsforslag.

4.1.3.1. Restparcel på 1,5 ha

Det foreslås at ophæve den hidtidige regel i lovens § 6, stk. 3, om, at en restparcel fra en landbrugsejendom ikke må nedbringes til en størrelse under 1,5 ha. Det har vist sig i praksis, at hvis der er ønske om en mindre parcelstørrelse, sker der blot efterfølgende udstykning af den pågældende ejendom. Det er vurderingen, at den enkelte ejer selv skal have mulighed for at bestemme størrelsen af restejendommen, uden at være belastet af at skulle foretage en efterfølgende udstykning af ejendommen.

4.1.3.2. Erhvervelse til naturformål

Endvidere foreslås det præciseret i lovens § 7, stk. 3, 1. pkt., og i § 17, stk. 2, at en eller flere fysiske personer også vil kunne få tilladelse til at erhverve arealer til naturformål af almen samfundsmæssig karakter. Dette gælder både ved erhvervelse af arealer under 2 ha uden landbrugspligt og ved erhvervelse af arealer over 2 ha med landbrugspligt.

4.1.3.3. Opretholdelse af en beboelsesbygning for hver 200 ha

Det foreslås, at den hidtidige regel i lovens § 10, stk. 3, nr. 4, om, at der ved udstykning af beboelsesbygningen fra en landbrugsejendom skal opretholdes en beboelsesbygning for hver 200 ha, ophæves. Baggrunden for denne regel var ønsket om at opretholde et antal landbrugsejendomme, der vil kunne fungere som selvstændige driftsenheder. Det har imidlertid vist sig i praksis, at dette ikke opnås ved denne regel, og reglen foreslås derfor ophævet.

4.1.3.4. Deling af fællesbo ved separation og skilsmisse

Det foreslås, at det bliver præciseret i reglerne i lovens § 14, stk. 1, og § 16, stk. 1, vedrørende arv og anpartserhvervelse, at reglerne om overtagelse af ejendomme ved deling af fællesbo alene gælder ved separation og skilsmisse. Reglerne har hidtil fundet anvendelse ved bodeling i forbindelse med separation og skilsmisse samt ved fuldstændig deling af fællesbo ved ægtepagt. Den foreslåede ændring sker for at forhindre omgåelse af reglerne om fortrinsstilling ved overdragelse af ejendomme mellem ægtefæller i situationer, hvor der ellers ville kunne være tale om fortrinsstilling til suppleringsjord.

4.1.3.5. Selskaber

Bestemmelsen i lovens § 20 om, at landmanden i et selskab kan eje sine aktier eller anparter via et selskab, som vedkommende selv ejer fuldt ud, foreslås ophævet som konsekvens af, at reglerne om bestemmende indflydelse i et selskab efter lovens § 20 også kan opfyldes, uden at landmanden ejer aktier eller anparter i selskabet.

4.1.3.6. Arealgrænsen på 200 ha ved supplerung

Det foreslås, at arealgrænsen på 200 ha ved supplerung af landbrugsejendomme i lovens § 29, stk. 1, nr. 1, ophæves. Forslaget har baggrund i, at der ikke længere er en øvre arealgrænse for, hvor store arealer den enkelte må eje, hvorfor der ikke er behov for en begrænsning af arealstørrelsen på ejendomsniveau. Afstandsgrænserne ved sammenlægning sikrer, at der ikke opstår ejendomme med en meget uhenigtsmæssig udstrækning.

4.1.3.7. Fortrinsstilling

Vedrørende fortrinsstilling foreslås det, at der ikke længere skal være et uddannelseskraft for den, der ønsker at gøre fortrinsstilling gældende, jf. lovens § 32, stk. 2, nr. 2. Baggrunden for dette forslag er, at uddannelseskraftet også kan opfyldes ved i en periode på mindst 4 år at have drevet en drift med et areal på mere end 30 ha, og at en af betingelserne for fortrinsstilling i forvejen er, at den, der ønsker at gøre fortrinsstilling gældende, skal være ejer af mere end 30 ha og selv drive jorden. I de fleste tilfælde vil uddannelseskraftet således være opfyldt alene på baggrund af drift af mere end 30 ha, hvorfor det vurderes at være unødvendigt at kræve yderligere uddannelse.

4.2. Jordfordelingsloven

4.2.1. Jordfordelingskommissionernes sammensætning

Det foreslås at ændre jordfordelingskommissionernes sammensætning. Formålet med forslaget er dels udtryk for behovet for fortsat at bemane jordfordelingskommissionerne efter jordbrugskommissionernes nedlæggelse, dels ønsket om at tilføre jordfordelingskommissionerne fornøden faglig ekspertise og brugersynspunkter.

Forslaget til jordfordelingskommissionernes fremtidige sammensætning er inspireret af principperne for sammensætning

af ekspropriationskommissionerne. Det foreslås, at landet inddeles i to jordfordelingsområder med hver sin jordfordelingskommission, én vest for Lillebælt og én øst for Lillebælt.

Det foreslås, at hver jordfordelingskommission består af 12 medlemmer, nemlig en formand og to viceformænd, som er dommere, tre vurderingskyndige medlemmer, tre medlemmer, der repræsenterer landbrugserhvervet, samt tre medlemmer, der repræsenterer kommunerne.

Til afsigelse af hver jordfordelingskendelse sammensættes jordfordelingskommissionen af formanden eller en viceformand, et vurderingskyndigt medlem, et jordbrugskyndigt medlem og et medlem udpeget af Kommunernes Landsforening. Formanden beslutter, om vedkommende selv eller en af viceformændene skal bestride formandshvervet i den konkrete sag. Det er formanden eller viceformanden, der udpeger de tre øvrige medlemmer.

Den nye sammensætning har til hensigt at sikre tilstedeværelsen af de faglige kompetencer, som danner baggrund for afsigelse af en jordfordelingskendelse. Indholdet af en jordfordelingskendelse er både det juridiske grundlag for berigtigelsen af de aftalte ejendomsoverdragelser og afvejningen af lodsejerhensyn og andre hensyn, som fremføres forud for og under kendelsesmødet.

Dommerens tilstedeværelse er garant for jordfordelingskendelsens juridiske indhold, det vurderingskyndige medlem påser, at der ikke sker forringelse af panthavernes sikkerheder i forbindelse med jordomlægningerne, det kommunalt udpegede medlem og det jordbrugskyndige medlem skal på hver deres område på et overordnet plan påse, at offentlige hensyn og lodsejerhensyn medtages i forbindelse med afsigelse af jordfordelingskendelse.

Forslaget indebærer, at repræsentanterne for Friluftsrådet og Danmarks Naturfredningsforening vil udgå af jordfordelingskommissionen. Disse foreningers interesser varetages i forbindelse med planlægning og etablering af underliggende projekter, f.eks. når kommunerne gennemfører vådområdeprojekter. På tidspunktet for afsigelse af jordfordelingskendelse er planlægningen af det underliggende projekt tilendebragt.

Forslaget indebærer endvidere, at der udpeges seks dommere, hvoraf de to er formand for jordfordelingskommissionerne, en i hvert jordfordelingsområde. De fire øvrige dommere er viceformænd, to i hvert jordfordelingsområde. Efter indstilling fra erhvervs- og vækstministeren udpeges seks vurderingskyndige medlemmer, tre i hvert jordfordelingsområde. Efter indstilling fra Landbrug & Fødevarer udpeges seks medlemmer fra landbrugserhvervet, tre i hvert jordfordelingsområde. Efter indstilling fra Kommunernes Landsforening udpeges seks medlemmer, der repræsenterer kommunerne, tre i hvert jordfordelingsområde.

Formanden for jordfordelingskommissionen i det pågældende område afgør, hvorvidt vedkommende selv indtager for-

mandshvervet i en konkret jordfordelings sag eller om en af viceformændene skal fungere som formand i sagen. Det er herefter den til enhver tid værende formand eller viceformand, som udvælger jordfordelingskommissionens øvrige tre medlemmer – primært inden for sit eget jordfordelingsområde, og efter behov blandt suppleanterne fra det andet jordfordelingsområde.

Jordfordelingskommissionen, som er sammensat til afsigelse af en konkret kendelse, er beslutningsdygtig, når formanden eller viceformanden, det vurderingskyndige medlem og enten det jordbrugskyndige medlem eller medlemmet udpeget af Kommunernes Landsforening er til stede. I tilfælde af stemmelighed er formandens eller viceformandens stemme udslagsgivende.

4.2.2. Annoncering

Forslaget om ændring af jordfordelingslovens bestemmelser om annoncering, jf. lovens § 4, stk. 1, har til hensigt dels at muliggøre digital kommunikation i forbindelse med indkaldelse til kendelsesmøder, dels at muliggøre annoncering i den lokale presse, herunder ugeaviser, som i stigende grad anvendes til at informere i lokalområdet.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner

5.1. Landbrugsloven

Lovforslaget er en konsekvens af regeringens krav om besparelser i statsadministrationen (5 % besparelsen). Besparelsen sker ved at nedlægge jordbrugskommissionerne og overføre deres administration af landbrugsloven til NaturErhvervstyrelsen.

Den fremtidige administrative sagsbehandling af jordbrugsagerne hos NaturErhvervstyrelsen vil medføre en årlig besparelse i form af lønomkostninger og overhead. Besparelsen vil blive tilvejebragt gennem effektiviseringer af sagsbehandlingen som følge af stordriftsfordele, en mere målrettet og enkel sagsbehandling - bl.a. som følge af, at sagerne ikke længere skal forelægges jordbrugskommissionen - samt synergier i forhold til NaturErhvervstyrelsens styringsopgaver vedrørende landbrugsloven (regeludstedelse, politisk betjening, faglig ekspertise m.v.). Der vil endvidere være synergier i forhold til, at NaturErhvervstyrelsens regionale enheder i sammenhæng med deres øvrige udgående opgaver kan foretage besigtigelser.

Der vil yderligere kunne spares gennem øvrige synergier med NaturErhvervstyrelsen - f.eks. i forhold til kortsystemer m.v. og ved, at der i forbindelse med det lovforberedende arbejde vedrørende ændringen af landbrugsloven foretages en fokusering af de administrative opgaver, loven vedrører, f.eks. en målretning af jordbrugsanalyseopgaven.

Klager over jordbrugskommissionernes afgørelser har hidtil været behandlet i NaturErhvervstyrelsen. Med den foreslåe-

de ændring vil klagesagerne fremover skulle behandles af Fødevarerministeriets Klagecenter.

I alt vurderes lovforslaget at medføre en årlig besparelse på ca. 6 mio. kr. Dette dækker over en besparelse i de regionale statsforvaltninger under Økonomi- og Indenrigsministeriet på ca. 11,7 mio. kr. årligt og en merudgift i NaturErhvervstyrelsen på ca. 5,7 mio. kr. årligt til den fremadrettede varetagelse af opgaven (10 årsværk).

I forbindelse hermed skal Økonomi- og Indenrigsministeriet afgive de ressourcer, som hidtil har været anvendt til at finansiere sekretariatsbetjeningen af jordbrugskommissionerne hos Statsforvaltningerne - svarende til 16 årsværk.

Det skal bemærkes, at besparelsen allerede er udmøntet på Fødevarerministeriets ramme i forbindelse med initiativet vedrørende effektiv administration i staten.

Lovforslaget har ingen økonomiske konsekvenser for regionerne eller kommunerne.

5.2. Jordfordelingsloven.

Ændring af jordfordelingsloven har en afledt merudgift for Fødevarerministeriet i størrelsesordenen 160.000 – 200.000 kr. på årsbasis, en udgift som tidligere har været afholdt af Statsforvaltningen i forbindelse med driften af jordbrugskommissionerne. Beløbet udgør det skønnede beløb til de kommunalt udpegede medlemmer og de jordbrugskyndige medlemmer, ca. 4.000 kr. pr. kendelse i honorar og kørsel til hvert af disse to medlemmer ved et årligt estimeret antal jordfordelinger på 20-25 stk.

For så vidt angår dommeren og den vurderingskyndige betales honorar samt kørsel til disse som hidtil af Fødevarerministeriet.

Forslag til ændring af jordfordelingsloven har ingen økonomiske konsekvenser for regionerne eller kommunerne, men administrativt indebærer forslaget, at Kommunernes Landsforening hvert fjerde år vil blive bedt om at indstille seks medlemmer til jordfordelingskommissionerne.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslevet

Forslaget har ingen økonomiske konsekvenser for erhvervslevet.

Forslaget vil medføre færre administrative byrder for erhvervet som følge af de foreslåede ændringer vedrørende ophævelse af landbrugspligt og bortfald af kravet om en beboelsesbygning for hver 200 ha ved oprettelse af bygningsløse landbrugsejendomme.

7. Administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

8. Miljømæssige konsekvenser

Forslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

9. Forholdet til EU-retten

Forslaget har ingen EU-retlige aspekter

10. Hørte myndigheder og organisationer

Udkast til lovforslaget har været sendt i høring hos Advokatsamfundet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Sportsfiskerforbund, Dansk Botanisk Forening, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Energi Brancheforening, Dansk Gartneri, Danske Handel og Service, Dansk Juletræsdyrkerforening, Dansk Landbrugs Realkreditfond, Dansk Landbrugsrådgivning, Dansk Land- og Strandjagtforening, Dansk Ornitologisk Forening, Dansk Pelsdyravlerforening, Dansk Planteskoleejerforening, Danske Godser og Herregårde, Danske Maskinstationer og entreprenører, Danske Regioner, Danske Svineproducenter, Dansk Skovforening, Dansk Vand- og Spildevandsforening, Den Danske Dommerforening, Den Danske Landinspektørforening, De Danske Skovdyrkerforeninger, Det Biovidenskabelige fakultet, Det Danske Fjerkræråd, DLR Kredit, Domstolsstyrelsen, Dyrenes Beskyttelse, Hedeselskabet, Det Økologiske Råd, Fagligt Fælles Forbund, Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Finansrådet, Foreningen af Biodynamisk Jordbrug, Foreningen af Vandværker i Danmark, Frie Bønder - Levende Land, Friluftsrådet, Fugleværnsfonden, HedeDanmark, Jordbrugsakademikernes Forbund, Kommunernes Landsforening (KL), Københavns Energi, Kødbranchens Fællesråd, LandboUngdom, Landbrug & Fødevarer, Landdistrikternes Fællesråd, Landsforeningen af Danske Mælkeproducenter, Landsforeningen for Bæredygtigt Landbrug, Landsorganisationen i Danmark, Lejernes Landsorganisation i Danmark, Mejeriforeningen, Natur & Samfund, Naturrådet, Nordea Kredit, Nykredit, Orbicon, Parcelhusejernes Landsforening, Politimesterforeningen, Praktiserende Landinspektørforening, Realkredit Danmark, Realkreditrådet, Rigsrevisionen, Sammenslutningen af Danske Småøer, Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger, Småskovforeningen Danmark, Verdensnaturfonden, Viden-centret for Landbrug, Økologisk Landsforening, Aage V. Jensen Naturfond og samtlige jordbrugskommissioner.

11. Skematisk oversigt over konsekvenserne af forslaget

	Positive konsekvenser/-mindre udgifter	Negative konsekvenser/-merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner	<i>Landbrugsloven:</i> Årlig besparelse på ca. 6 mio. kr. <i>Jordfordelingsloven:</i> Ingen	<i>Landbrugsloven:</i> Ingen <i>Jordfordelingsloven:</i> Ingen
Administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner	<i>Landbrugsloven:</i> Ingen <i>Jordfordelingsloven:</i> Ingen	<i>Landbrugsloven:</i> Ingen <i>Jordfordelingsloven:</i> Forslaget indebærer administrativt, at Kommunernes Landsforening hvert 4. år vil blive bedt om at indstille 6 medlemmer til jordfordelingskommissionerne.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Færre byrder	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Ingen EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det foreslås, at kommunalbestyrelserne én gang i hver valgperiode i samarbejde med Fødevarerministeriet skal udarbejde og offentliggøre en jordbrugsanalyse. Det er hensigten, at Fødevarerministeriet fremover skal have ansvaret for at varetage de opgaver, som hidtil har været varetaget af Statsforvaltning for Region Nordjylland for hele landet. Kommunerne pålægges således ikke yderligere opgaver i forhold til de opgaver, kommunerne skal varetage vedrørende jordbrugsanalyserne i den gældende lov.

Til nr. 2

Reglerne i landbrugslovens § 6 vedrører de situationer, hvor landbrugspligten kan ophæves uden tilladelse på baggrund af en erklæring fra en praktiserende landinspektør. Det foreslås at udvide disse regler, således at ophævelse af landbrugspligt endvidere kan ske uden tilladelse efter landbrugsloven, når der er meddelt tilladelse efter planloven til den

pågældende anvendelse. Det vil f.eks. have betydning ved supplerende af en ejendom i landzone, eksempelvis ved udvidelse af en fabrik, hvor der efter planloven er meddelt tilladelse til anvendelsen. Da der imidlertid er tale om en arealoverførsel, er det ikke noget, der kræver en landzonetilladelse. Når der er meddelt tilladelse til anvendelsen efter planloven, vil det være ubetænkeligt, at ophævelse af landbrugspligten også kan ske uden tilladelse efter landbrugsloven.

Til nr. 3

Det foreslås at ophæve den hidtidige regel i § 6, stk. 3, om, at en restparcel fra en landbrugsejendom ikke må nedbringes til en størrelse under 1,5 ha. Det har vist sig i praksis, at hvis der er ønske om en mindre parcelstørrelse, sker der blot efterfølgende en udstykning af den pågældende ejendom, hvilket ikke vil være i strid med reglerne, når blot det ikke sker samtidig.

Det er vurderingen, at det er uhensigtsmæssigt med en regel, der i realiteten er uden virkning, da restejendommen med lidt ekstra arbejde alligevel vil kunne nedbringes til under 1,5 ha blot ved gennemførelse af to handler. Den enkelte

ejer skal selv have mulighed for at bestemme størrelsen af restejendommen, uden at være belastet af at skulle foretage en efterfølgende udstykning af ejendommen.

Til nr. 4

Efter reglerne i § 7, stk. 3, kan der meddeles tilladelse til at ophæve landbrugspligten på arealer under 2 ha, der ønskes erhvervet af en fond, forening eller anden juridisk person, jf. § 24, til naturformål af almen samfundsmæssig karakter. Det foreslås, at det præciseres i loven, at en eller flere fysiske personer også vil kunne få tilladelse til at erhverve arealer under 2 ha til naturformål af almen samfundsmæssig karakter. Efter de gældende retningslinjer i landbrugslovcirkulæret for jordbrugskommissionernes administration kan der gives tilladelse hertil, men der har vist sig et behov for, at denne mulighed kommer til at fremgå direkte af loven.

Erhvervelsen skal betinges af de samme forhold, som gælder for fondes, foreningers eller andre juridiske personers erhvervelse efter lovens § 24. Det vil f.eks. være en betingelse, at der sikres offentligheden adgang til de pågældende arealer.

Til nr. 5

Det foreslås, at den hidtidige regel i § 10, stk. 1, om, at der ved udstykning af beboelsesbygningen fra en landbrugsejendom skal opretholdes en beboelsesbygning for hver 200 ha, ophæves. Baggrunden for denne regel var ønsket om at opretholde et antal landbrugsejendomme, der ville kunne fungere som selvstændige driftsenheder. Det har imidlertid vist sig i praksis, at det er tvivlsomt, om dette opnås ved denne regel, bl.a. på baggrund af den kraftige liberalisering af landbrugsloven, der skete i 2010, hvorefter der hverken er afstands- eller arealmæssige begrænsninger på erhvervelse af yderligere landbrugsejendomme.

Til nr. 6 og 7

Det foreslås, at den hidtidige regel i § 10, stk. 3, nr. 4, om, at der ved erhvervelse af et areal på mere end 2 ha fra en landbrugsejendom som en bygningsløs landbrugsejendom skal opretholdes en beboelsesbygning for hver 200 ha, ophæves. Denne ændring svarer til ændringen af § 10, stk. 1, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 5.

Til nr. 8

Da arealgrænsen på 200 ha i § 10, stk. 1 og 3, foreslås ophævet, jf. lovforslagets § 1, nr. 5-7, er der kun behov for definitionen af fradragsarealer i relation til arealgrænsen på 2 ha i stk. 1 og 3. Definitionen af fradragsarealer foreslås derfor flyttet til lovens § 12, stk. 3, om personers erhvervelse af landbrugsejendomme, hvor der er behov for definitionen af fradragsarealer i relation til grænsen på 150 ha ved fortrinsstilling, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 9. I § 10 foreslås definitionen således erstattet med en henvisning til definitionen på fradragsarealer i lovens § 12, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 9.

Til nr. 9

Den hidtidige definition på fradragsarealer i § 10, stk. 5, foreslås flyttet til lovens § 12, stk. 3, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 8. Samtidig foreslås beskrivelsen af fradragsarealer opstillet i 2 punkter, således at bestemmelserne er lettere at læse. Der er alene tale om en redaktionel ændring af teksten.

Til nr. 10

Det foreslås, at bestemmelsen i § 14, stk. 1, hvorefter ejers ægtefælle kan erhverve adkomst på en landbrugsejendom i landzone ved hensiddent i uskiftet bo, ved deling af fællesbo eller ved arv fra ægtefælle suppleres med en bestemmelse om, at overtagelse af ejendomme ved deling af fællesbo alene skal gælde ved separation og skilsmisse. Denne regel har hidtil også været brugt ved fuldstændig deling af fællesbo ved ægtepagt, hvorved reglerne om fortrinsstilling har kunnet undgås. Forslaget tager sigte på at fjerne denne mulighed for omgåelse af reglerne om fortrinsstilling. Der kan desuden henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 11.

Til nr. 11

Det foreslås, at bestemmelsen i § 16, stk. 1, hvorefter ejers ægtefælle kan erhverve adkomst på en anpart i landbrugsejendom i landzone ved hensiddent i uskiftet bo, ved deling af fællesbo eller ved arv fra ægtefælle suppleres med en bestemmelse om, at overtagelse af en anpart ved deling af fællesbo alene skal gælde ved separation og skilsmisse. Denne regel har hidtil også været brugt ved fuldstændig deling af fællesbo ved ægtepagt, hvorved reglerne om fortrinsstilling har kunnet undgås. Forslaget tager sigte på at fjerne denne mulighed for omgåelse af reglerne om fortrinsstilling. Der kan desuden henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 10.

Til nr. 12

Den foreslåede ændring af § 17, stk. 2, nr. 3, er en konsekvens af, at der foreslås indsat et nyt nummer i § 17, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 14.

Til nr. 13

Den foreslåede ændring af § 17, stk. 2, nr. 4, er en konsekvens af, at der foreslås indsat et nyt nummer i § 17, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 14.

Til nr. 14

Efter reglerne i § 24, stk. 3 og 4, kan der meddeles tilladelse til, at en fond, forening eller anden juridisk person, der har til formål at støtte almennyttige naturbeskyttelsesformål, kan erhverve adkomst på en landbrugsejendom eller en del af en landbrugsejendom i landzone til naturformål. Det foreslås, at det præciseres i lovens § 17, at en eller flere personer også vil kunne få tilladelse til at erhverve arealer over 2 ha til naturformål af almen samfundsmæssig karakter. Efter de

gældende retningslinjer i landbrugslovscirkulæret vil jordbrugskommissionen kunne give en tilladelse hertil, men praksis har vist, at der er behov for at tydeliggøre denne regel.

Erhvervelsen skal betinges af de samme forhold, som gælder efter lovens § 24. Det vil f.eks. være en betingelse, at der sikres offentligheden adgang til de pågældende arealer.

Til nr. 15

En af betingelserne for erhvervelse af landbrugsejendomme, jf. lovens §§ 12-16, er, at erhververen skal opfylde et krav om fast bopæl efter lovens § 8. Den foreslåede ændring sker for at tydeliggøre, at betingelserne for personlig erhvervelse af en landbrugsejendom kan opfyldes ved, at betingelserne i lovens §§ 12-15 umiddelbart er opfyldt, eller ved, at der er meddelt dispensation fra lovens bestemmelser om bopælspligt i § 8 eller efter lovens § 17.

Til nr. 16

Reglerne i lovens § 20 for selskabers køb af landbrugsejendomme blev lempet ved lovændringen i 2010 med henblik på at sikre bedre muligheder for at tiltrække kapital udefra.

Kravet om, at landmanden skulle eje mindst 10 pct. af selskabskapitalen bortfaldt. Der blev dog opretholdt et krav om, at der skal være en person, kaldet "landmanden i selskabet", der har den bestemmende indflydelse i selskabet, og som opfylder betingelserne for personligt at kunne erhverve ejendommen.

"Bestemmende indflydelse" er i landbrugslovsbekendtgørelsen defineret på linje med definitionen i selskabsloven, og ud over, at dette kan sikres ved stemmeflertallet i selskabet, kan "bestemmende indflydelse" også opnås via bestemmelser i vedtægter eller i henhold til aftale.

På baggrund heraf foreslås bestemmelsen i lovens § 20 om, at landmanden i et selskab kan eje sine aktier eller anparter via et selskab, som vedkommende selv ejer fuldt ud, ophævet som konsekvens af, at reglerne om bestemmende indflydelse i et selskab efter lovens § 20 også kan opfyldes, uden at landmanden ejer aktier eller anparter i selskabet.

Det afgørende i relation til landbrugslovens regler er altså, at landmanden i selskabet skal have den bestemmende indflydelse, forstået som beføjelsen til at styre virksomhedens drift og økonomi.

Der er således ikke baggrund for at opretholde en bestemmelse om, hvordan landmanden kan eje sine aktier eller anparter.

Det ligger i øvrigt i forståelsen af begrebet "den bestemmede indflydelse" i relation til landbrugslovens regler, at denne indflydelse ikke kan deles. Det er derfor alene landmanden i selskabet, som kan have den bestemmende indflydelse.

Til nr. 17

Den foreslåede ændring af § 20, stk. 6, er en konsekvens af, at definitionen af fradragsarealer er flyttet til § 12, stk. 3, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 9.

Til nr. 18

Efter reglerne i § 29 må en landbrugsejendom ikke suppleres op over et areal på 200 ha. Endvidere gælder, at suppleringsjorden skal ligge inden for en bestemt afstand, f.eks. skal dyrkningsjorder ligge inden for en luftlinjeafstand på 2 km fra ejendommens bygninger. Det foreslås, at arealgrænsen på 200 ha ved suppleret af landbrugsejendomme ophæves. Baggrunden for dette forslag er, at der ikke mere er nogen øvre arealgrænse for, hvor store arealer den enkelte må eje, og at der dermed ikke er behov for en begrænsning af arealstørrelsen på ejendomsniveau. Afstandsgrænserne ved sammenlægning vil sikre, at der ikke opstår ejendomme med en meget uhensigtsmæssig udstrækning.

Ved suppleret af en bygningsløs landbrugsejendom beregnes afstanden efter sædvanlig praksis fra ejendommens hovedlod. Dette vil kunne give en lidt mere spredt ejendom end ved suppleret af en ejendom med bygninger, men det vurderes, at det kun i begrænset omfang vil give mere spredte ejendomme.

Til nr. 19

Den foreslåede ændring af § 29, stk. 1, nr. 2, er en konsekvens af, at definitionen af fradragsarealer er flyttet til § 12, stk. 3, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 9.

Til nr. 20

Den foreslåede ændring af § 29, stk. 3, er en konsekvens af, at definitionen af fradragsarealer er flyttet til § 12, stk. 3, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 9.

Til nr. 21

Den foreslåede ændring af § 31, stk. 4, er en konsekvens af, at definitionen af fradragsarealer er flyttet til § 12, stk. 3, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 9.

Til nr. 22

Den foreslåede ændring af § 32, stk. 2, nr. 1, er en præcisering af praksis for den hidtidige administration af reglerne, hvorefter det er en betingelse for fortrinsstilling, at den landmand, der ønsker at gøre fortrinsstilling gældende, selv skal drive alle de ejendomme, som vedkommende ejer. Jf. tillige lovforslagets § 1, nr. 24, hvorefter der ved arealgrænsen på 30 ha også medregnes arealet af medejede ejendomme.

Til nr. 23

Ved fortrinsstilling foreslås det, at der ikke mere skal være et formelt uddannelseskraav for den, der ønsker at gøre fortrinsstilling gældende. Baggrunden for dette forslag er, at uddannelseskraavet efter de gældende regler også kan opfyldes ved i en periode på mindst 4 år at have drevet en bedrift

med et areal på mere end 30 ha, og at en af betingelserne for fortrinsstilling i forvejen er, at den, der ønsker at gøre fortrinsstilling gældende, selv skal være ejer af mere end 30 ha og selv drive jorden. Det vurderes derfor, at der ikke er behov for et særligt uddannelseskraft, når alle ansøgerne til fortrinsstilling i forvejen selv skal drive den eller de ejendomme, som ønskes suppleret. Der kan være situationer, hvor ansøgeren til fortrinsstilling ikke har drevet sin eller sine ejendomme i en periode på mindst 4 år og dermed ikke opfylder det hidtidige krav til uddannelse, men det vurderes, at der vil være tale om relativt få situationer, hvorfor der ikke er behov for at opretholde et driftskrav for en periode på 4 år.

I forbindelse med, at administrationen af loven centraliseres, vil det være u hensigtsmæssigt at bruge lokale aviser til annoncer om fortrinsstilling. Det foreslås derfor, at der fremover alene vil blive annonceret efter ønsker om fortrinsstilling på NaturErhvervstyrelsens hjemmeside. I den forbindelse vil det blive overvejet, om der skal etableres et system, hvor landmænd, der ønsker suppleringsjord, kan anmode NaturErhvervstyrelsen om via mail at blive orienteret om nye annonceringer.

Til nr. 24

Det foreslås, at § 32, stk. 2, nr. 4, (som bliver nr. 3) ændres, således at medejede ejendomme også medregnes ved opgørelsen af arealet på de 30 ha. Herved kommer reglen til at svare til de regler, der gælder ved opgørelse af areal i relation til de øvrige regler om fortrinsstilling, jf. grænsen på 150 ha i § 31, stk. 1 og 2, og grænsen på 70 ha i § 32, stk. 1, nr. 1.

Til nr. 25 og 26

De foreslåede ændringer af § 32, stk. 3, er en konsekvens af ændringen af § 32, stk. 2, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 23.

Til nr. 27

Den foreslåede ændring af § 32, stk. 4, er en konsekvens af, at definitionen af fradragsarealer er flyttet til § 12, stk. 3, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 9.

Til nr. 28

Den foreslåede ændring af § 33, stk. 1, 1. pkt., er en konsekvens af, at definitionen af fradragsarealer er flyttet til § 12, stk. 3, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 9.

Til nr. 29

Det foreslås, at hele kapitel 16 om jordbrugskommissionerne og deres drift ophæves, da det er hensigten, at landbrugslovens regler fremover skal administreres af NaturErhvervstyrelsen, jf. de almindelige bemærkninger til lovforslaget. Klage over de afgørelser, der træffes af NaturErhvervstyrelsen skal herefter behandles af Fødevarerministeriets Klage-

center, som ligeledes behandler klager over andre afgørelser, som træffes af bl.a. NaturErhvervstyrelsen.

Til nr. 30

Sigtet med erklæringer fra praktiserende landinspektører efter reglerne i lovens i § 6, stk. 1, § 10, stk. 1, eller § 29, stk. 1, har været at gøre det muligt for Kort- og Matrikelstyrelsen at varetage udstykningskontrollen på landbrugslovens område blot ved at påse, at der forelå disse erklæringer.

Hvis matrikulære forandringer sker som følge af ekspropriation eller kendelse om jordfordeling eller fredningskendelse, er forholdet ikke omfattet af reglerne om landinspektørerklæring i § 6, stk. 1, § 10, stk. 1, eller § 29, stk. 1, idet udstykningskontrollen i disse tilfælde varetages af vedkommende myndighed, jf. § 24 i lov om udstykning og anden registrering i matriklen.

Som konsekvens af, at udstykningskontrollen i omhandlede tilfælde ikke varetages af Kort- og Matrikelstyrelsen, men af kendelsesmyndigheden, og denne myndighed enten selv eller via erklæring på anden måde (i kraft af metodefriheden) påser landbrugslovens bestemmelser overholdt, er erklæringerne ikke relevante i disse situationer.

I praksis medvirker der heller ikke nogen praktiserende landinspektør, inden der afsiges kendelse, og forinden kendelse afsiges, er det myndigheden selv, som har pligt til at varetage udstykningskontrollen.

Det foreslås derfor, at der i disse situationer ikke skal foreligge en erklæring fra en praktiserende landinspektør.

Til nr. 31

Den foreslåede ændring af § 45, stk. 3, er en direkte følge af forslaget om, at kommissionerne nedlægges, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 29.

Til nr. 32

Den foreslåede ændring af § 50, stk. 1, nr. 1, er en konsekvens af ændringen af § 20, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 16.

Til nr. 33

Den foreslåede ændring af § 50, stk. 1, nr. 2, er en konsekvens af ændringen af § 20, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 16.

Til § 2

Til nr. 1

(§ 2, stk. 2)

Den foreslåede bestemmelse er ny. Ændringen af jordfordelingslovens § 2 er en konsekvens af forslaget om jordbrugskommissionernes nedlæggelse, idet jordfordelingskommissionen hidtil har været sammensat af medlemmerne af den

samlede jordbrugskommission suppleret med en dommer og et vurderingskyndigt medlem.

Ændringsforslaget indebærer, at der oprettes én jordfordelingskommission for området vest for Lillebælt og én for området øst for Lillebælt.

(§ 2, stk. 3)

Den foreslåede bestemmelse er ny. Forslaget indebærer for det første, at hver jordfordelingskommission kommer til at bestå af tolv medlemmer: en formand, to viceformænd og ni øvrige medlemmer. Jordfordelingskommissionerne bliver fagligt bredt sammensat til gennemførelse af jordfordelinger. Formanden for jordfordelingskommissionen skal som hidtil være dommer. For så vidt angår den nærmere sammensætning af jordfordelingskommissionen henvises til § 2, stk. 4.

Den foreslås endvidere, at medlemmerne tillige er suppleanter i den anden jordfordelingskommission. Bestemmelsen har til formål at gøre det muligt at sammensætte en beslutningsdygtig jordfordelingskommission, såfremt det undtagelsesvis på grund af forfald ikke er muligt at sammensætte en beslutningsdygtig jordfordelingskommission i et område dækket af en jordfordelingskommission umiddelbart op til tidspunktet for arealernes ejerskifte i marken. Aflysning af et kendelsesmøde vil i praksis betyde, at samtlige jordfordelingsoverenskomster er uden gyldighed og ikke bindende for lodsejerne. For at undgå en sådan situation, foreslås det, at de udpegede formænd, viceformænd og øvrige medlemmer af jordfordelingskommissionen tillige kan fungere som suppleanter i det andet jordfordelingsområde.

(§ 2, stk. 4)

Den foreslåede bestemmelse er ny. Forslaget indebærer, at der udpeges seks dommere, hvoraf de to er formand for jordfordelingskommissionerne i hver landsdel. De fire øvrige dommere er viceformænd, to sidestillede i hver landsdel. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri udpeger efter indstilling fra erhvervs- og vækstministeren seks vurderingskyndige medlemmer, tre sidestillede i hver landsdel. Efter indstilling fra Landbrug & Fødevarer udpeger ministeren seks medlemmer fra landbrugserhvervet, tre sidestillede i hver landsdel og endelig udpeges efter indstilling fra Kommunernes Landsforening seks medlemmer, der repræsenterer kommunerne, tre sidestillede i hver landsdel.

I overensstemmelse med retsplejelovens § 47 a, stk. 3, foretages udpegningen af dommerne af vedkommendes retspræsident.

Nedsættelse af en jordfordelingskommission i hvert af de to områder, jf. bemærkningerne til § 2, nr. 1, har til formål at gøre jordfordelingskommissionerne operationelle, herunder i henseende til transportafstande. Af hensyn hertil er det hensigtsmæssigt, at de indstillede medlemmer bopælsmæssigt så vidt muligt dækker hele jordfordelingskommissionens område. Det er dog først og fremmest de faglige kvali-

fikationer, der skal lægges til grund ved indstilling af medlemmerne. Hensynet til den geografiske dækning af området vil derfor kun være aktuelt i de tilfælde, hvor den indstillingsberettigede organisation/myndighed har flere kandidater, der opfylder de faglige kvalifikationer.

Forslaget indebærer endvidere, at jordfordelingskommissionen reduceres med den hidtidige juridiske formand for jordbrugskommissionen, det ene medlem fra landbruget, medlemmet fra Friluftsrådet samt medlemmet fra Danmarks Naturfredningsforening og til gengæld suppleres med et nyt medlem, der repræsenterer kommunerne.

Forslaget til ændret sammensætning af jordfordelingskommissionerne har baggrund i det forhold, at afsigelse af en jordfordelingskendelse i det væsentligste er af teknisk karakter og har til formål at sikre den juridiske berigtigelse af aftalte ejendomsoverdragelser, som led i gennemførelse af et underliggende projekt, f.eks. et vådområdeprojekt. Friluftsrådets og Danmarks Naturfredningsforenings interesser varetages i forbindelse med planlægning og etablering af det underliggende projekt. Forslaget om en kommunal repræsentant i jordfordelingskommissionerne er begrundet i det forhold, at kommunerne er myndighed i det åbne land. Forslaget om, at der fortsat skal være et jordbrugskyndigt medlem i jordfordelingskommissionerne, er begrundet i ønsket om tilstedeværelse af landbrugsfaglig viden i forbindelse med afsigelse af jordfordelingskendelser, som i praksis udelukkende vedrører omlægning af landbrugsejendomme og -arealer.

(§ 2, stk. 5)

Den foreslåede bestemmelse er ny. Forslaget indebærer, at antallet af medlemmer af jordfordelingskommissionen reduceres fra syv til fire medlemmer pr. kendelsesmøde i forhold til den gældende lov, da jordfordelingskommissionerne foreslås sammensat af en formand samt tre medlemmer.

Formanden for jordfordelingskommissionen i det pågældende område afgør, hvorvidt vedkommende selv vil indtage formandshvervet i en konkret jordfordelingssag, eller om en af viceformændene skal udpeges til at fungere som formand i sagen. Det er herefter den til enhver tid værende formand eller udpegede viceformand, som udvælger jordfordelingskommissionens øvrige tre medlemmer – primært inden for sit eget jordfordelingsområde, og efter behov blandt suppleanterne i det andet jordfordelingsområde.

Bestemmelsen tilgodeser behovet for en klar kompetenceplacering i forbindelse med sammensætningen af de enkelte jordfordelingskommissioner.

(§ 2, stk. 6)

Den foreslåede bestemmelse er ny. Bestemmelsen har til formål at tydeliggøre, hvornår jordfordelingskommissionen er beslutningsdygtig. Konsekvensen af bestemmelsen er, at jordfordelingskommissionen alene er beslutningsdygtig, når formanden eller den fungerende viceformand, det vurde-

ringskyndige medlem og enten det jordbrugskyndige medlem eller det kommunale medlem er til stede. I tilfælde af stemmelighed er formandens eller viceformandens stemme udslagsgivende.

Til nr. 2

Den foreslåede ændring er en konsekvens af, at der foreslås indsat nye bestemmelser i § 2 om nedsættelse og sammensætning af jordfordelingskommissionerne.

Til nr. 3 og 4

De foreslåede ændringer har til hensigt at muliggøre digital kommunikation i forbindelse med indkaldelse til kendelsesmøder.

Til nr. 5

Den foreslåede ændring har til hensigt at muliggøre annoncering i lokale ugeaviser o.l. skriftlige informationskilder, som læses af det pågældende lokalområdes beboere.

Til nr. 6.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af, at der foreslås indsat nye bestemmelser i § 2 om nedsættelse og sammensætning af jordfordelingskommissionerne.

Til § 3

Det foreslås som hovedregel i § 3, stk. 1, at lovændringerne træder i kraft den. 1. januar 2013.

Der er dog den meget væsentlige undtagelse, at fødevareministeren i § 3, stk. 2, bemyndiges til at fastsætte tidspunktet

for ikrafttræden af den ændrede administration, jf. lovforslagets § 1, nr. 1, 29 og 31, og for ikrafttræden af ændringen af jordfordelingsloven, jf. lovforslagets § 2. Bemyndigelsen giver endvidere mulighed for at fastsætte, at loven træder i kraft på forskellige tidspunkter, hvis der bliver behov herfor.

Tidspunktet for ændringen af lovens administration vil blive fastlagt i forhold til processen med overflytning af medarbejdere fra statsforvaltningerne til NaturErhvervstyrelsen. Det forventes, at denne del af loven vil kunne træde i kraft den 1. juli 2013.

Det forventes desuden, at ændringen af jordfordelingsloven vil kunne træde i kraft samtidig med den ændrede administration af landbrugsloven, dvs. også den 1. juli 2013.

Det foreslås endvidere i § 3, stk. 3, at visse dele af loven ikke finder anvendelse på retshandler, der er indgået før den 1. januar 2013. For disse dele af loven finder de hidtil gælder regler anvendelse. Det drejer sig først og fremmest om ændringen af reglerne om fortrinsstilling, jf. § 1, nr. 22-26, hvor det skal undersøges, om der er naboer, der ønsker fortrinsstilling til suppleringsjord. Ved erhvervelser, der sker før lovens ikrafttræden, vil der således fortsat være et krav om, at den nabo, der ønsker fortrinsstilling, skal opfylde et uddannelseskraft. Der vil således fortsat gælde et uddannelseskraft selvom annoncering efter naboer, der ønsker fortrinsstilling til suppleringsjord, først sker efter lovens ikrafttræden. Det gælder endvidere ændringen af § 14 og 16, hvor der foreslås en stramning af reglerne vedrørende erhvervelse ved deling af fællesbo, jf. lovforslagets nr. 10 og 11.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om landbrugsejendomme, jf. lovbekendtgørelse nr. 616 af 1. juni 2010, foretages følgende ændringer:

§ 3. Statsforvaltningen skal mindst én gang i hver valgperiode i samarbejde med kommunalbestyrelserne udarbejde og offentliggøre en analyse af jordbrugserhvervene, der skal sikre, at de jordbrugsmæssige interesser indgår i de regionale udviklingsplaner, kommuneplanerne og lokalplanerne.

1. § 3, stk. 1, affattes således:

”Kommunalbestyrelserne skal mindst én gang i hver valgperiode i samarbejde med Fødevareministeriet udarbejde og offentliggøre en analyse af jordbrugserhvervene, der skal sikre, at de jordbrugsmæssige interesser indgår i de regionale udviklingsplaner, kommuneplanerne og lokalplanerne.”

§ 6. Landbrugspligten kan ophæves på en hel landbrugsejendom eller ved udstykning, arealoverførsel el.lign. af en del af en landbrugsejendom, jf. dog stk. 2, ved erklæring fra en praktiserende landinspektør, hvis

2. I § 6, stk. 1, nr. 2, indsættes efter ”til udstykningen”: ”eller til anvendelsen”.

1).....

2) der foreligger landzonetilladelse til udstykningen efter lov om planlægning og jorden inden 5 år skal anvendes til formålet, idet arealet af hver enkelt parcel til helårs- eller fritidsboliger dog skal være under 2 ha og udgøre en sammenhængende lod,

Stk. 3. Når en landbrugsejendom med beboelsesbygning ved udstykning eller på anden måde nedbringes under 2 ha og beboelsesbygningen ligger på denne del af ejendommen, bortfalder landbrugspligten. Restejendommen med ejendommens beboelsesbygning må dog ikke nedbringes til en størrelse på under 1,5 ha.

3. § 6, stk. 3, 2. pkt., ophæves.

Stk. 3. Ministeren kan meddele tilladelse til, at landbrugspligten ophæves på arealer under 2 ha, der ønskes erhvervet af en fond, forening eller anden juridisk person, jf. § 24, til naturformål af almen samfundsmæssig karakter. En tilladelse kan gøres betinget, jf. § 6, stk. 1, nr. 8, og § 7, stk. 5.

4. § 7, stk. 3, 1. pkt., affattes således: ”Ministeren kan meddele tilladelse til, at landbrugspligten ophæves på arealer under 2 ha, der ønskes erhvervet til naturformål af almen samfundsmæssig karakter.”

§ 10. Beboelsesbygningen på en landbrugsejendom, der ejes lovligt sammen med en anden landbrugsejendom med beboelsesbygning, kan nedrives uden tilladelse eller fraskilles ved erklæring fra en praktiserende landinspektør, hvis der tinglyses deklaration som nævnt i stk. 2. Der skal dog mindst opretholdes en beboelsesbygning, jf. § 9, for hver 200 ha, der ejes lovligt sammen. Beboelsesbygningen kan fraskilles med et areal under 2 ha uden landbrugspligt, jf. dog § 6, stk. 3, 2. pkt., eller med et areal på 2 ha eller derover som en landbrugsejendom, jf. § 30, stk. 1. Den bygningsløse landbrugsejendom skal være på mindst 2 ha.

5. § 10, stk. 1, 2. pkt., ophæves, og i 3. pkt., der bliver 2. pkt., udgår ”, jf. dog § 6, stk. 3, 2. pkt.,”.

Stk. 3. Et areal på 2 ha eller derover kan fraskilles en landbrugsejendom med beboelsesbygning som en bygningsløs landbrugsejendom ved erklæring fra en praktiserende landinspektør, når

6. I § 10, stk. 3, nr. 3, ændres ”opfyldt” til: ”opfyldt, og”.

7. § 10, stk. 3, nr. 4, ophæves.

Nr. 5 bliver herefter nr. 4.

- 1) jorden afhændes til ejeren af en landbrugsejendom med beboelsesbygning,
- 2) der er indgået aftale om køb af jorden som en bygningsløs landbrugsejendom,
- 3) betingelserne for erhvervelse af jorden som en selvstændig landbrugsejendom er opfyldt,
- 4) betingelsen om, at der skal opretholdes en beboelsesbygning for hver 200 ha, der ejes lovligt sammen, jf. stk. 1, er opfyldt og
- 5) der på ejendommen tinglyses en deklaration som nævnt i stk. 2.

Stk. 5. Ved opgørelse af arealet efter stk. 1 og 3 medregnes ikke arealer, der er pålagt fredskovspligt, og arealer, der er helt uden jordbrugsmæssig værdi, herunder søarealer, strandbredder og lign. Der medregnes heller ikke arealer, hvor der ikke må tilføres gødning efter lovgivningen eller efter en aftale med en offentlig myndighed eller ejeren af et vandforsyningsanlæg, hvis aftalen har en varighed på mindst 20 år.

Stk. 3. Ved opgørelse af arealet efter stk. 2 medregnes ikke de fradragsarealer, der er anført i § 10, stk. 5.

§ 14. Ejers ægtefælle kan erhverve adkomst på en landbrugsejendom i landzone ved hensiddens i uskiftet bo, ved deling af fællesbo eller ved arv fra ægtefælle, hvis ejeren har haft lovlig adkomst på ejendommen.

§ 16. En person kan erhverve adkomst på en andel i en landbrugsejendom i landzone ved hensiddens i uskiftet bo, ved deling af fællesbo eller ved arv fra ægtefælle, hvis overdrageren eller arveladeren har haft lovlig adkomst på den pågældende andel i ejendommen.

§ 17. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan dispensere fra bestemmelserne i §§ 12-16, når særlige forhold taler for det, herunder i de i stk. 2 nævnte tilfælde.

Stk. 2. Ministeren kan dispensere fra bestemmelserne i §§ 12-16, når

- 1) erhvervelsen sker med henblik på en anvendelse som anført i § 6, stk. 1, nr. 1 og 2, og ejendommen kan påregnes udlagt til det pågældende formål i nær fremtid,
- 2) erhvervelsen sker i erhvervsøjemed med henblik på en ikkejordbrugsmæssig anvendelse, som i øvrigt må anses for ønskelig ud fra en almindelig samfundsmæssig vurdering,
- 3) erhvervelsen sker med henblik på særlige formål, herunder anvendelse til videnskabelige, undervisningsmæs-

8. § 10, stk. 5, affattes således:

”*Stk. 5.* Ved opgørelse af arealet efter stk. 1 og 3 medregnes ikke fradragsarealer, jf. § 12, stk. 3.”

9. § 12, stk. 3, affattes således:

”*Stk. 3.* Ved opgørelse af arealet efter stk. 2 medregnes ikke følgende fradragsarealer:

- 1) Arealer pålagt fredskovspligt og arealer helt uden jordbrugsmæssig værdi, herunder søarealer, strandbredder og lign.
- 2) Arealer, der ikke må tilføres gødning efter lovgivningen eller efter en aftale med en offentlig myndighed eller ejeren af et vandforsyningsanlæg, hvis aftalen har en varighed på mindst 20 år.”

10. I § 14, stk. 1, indsættes efter ”deling af fællesbo”: ”ved separation eller skilsmisse”.

11. I § 16, stk. 1, indsættes efter ”deling af fællesbo”: ”ved separation eller skilsmisse”.

12. I § 17, stk. 2, nr. 3, ændres ”rekreative formål, eller” til: ”rekreative formål.”

sige, almene sociale, sundhedsmæssige eller almene rekreative formål, eller

4) erhvervelsen sker i forbindelse med etablering af vådområder, naturgenopretning eller lign.

§ 20. Et aktieselskab eller et anpartsselskab kan erhverve adkomst på og forblive ejer af en landbrugsejendom i landzone, hvor det samlede areal af de landbrugsejendomme, der er ejet efter erhvervelsen, er under 30 ha, hvis en person har den bestemmende indflydelse i selskabet. Den person, der har den bestemmende indflydelse i selskabet, benævnes landmanden i selskabet. Landmanden i selskabet skal

1) indtil selskabets erhvervelse af ejendommen have haft lovlig adkomst på denne eller

2) opfylde betingelserne for personlig erhvervelse af ejendommen, jf. §§ 12-15 og 17.

Stk. 3. Landmanden i selskabet kan eje sine aktier eller anparter via et aktieselskab eller anpartsselskab, som vedkommende selv ejer fuldt ud.

Stk. 6. Ved opgørelsen af arealet efter stk. 1 og 2 medregnes ikke de fradragsarealer, der er anført i § 10, stk. 5.

§ 29. En landbrugsejendom eller et areal, der fraskilles en landbrugsejendom, kan sammenlægges med en anden landbrugsejendom ved erklæring fra en praktiserende landinspektør, jf. dog stk. 2, hvis

1) ejendommens areal efter sammenlægningen ikke overstiger 200 ha,

2) suppleringsjorden ligger inden for en luftlinjeafstand på 2 km for dyrkningsjorder, 5 km for vedvarende græsarealer og 10 km for fradragsarealer, jf. stk. 3, regnet fra ejendommens beboelsesbygning og ved bygningsløse ejendomme fra ejendommens hovedlod og

3) pligten til fast bopæl, jf. § 8, er opfyldt inden 6 måneder, hvis der er tale om erhvervelse af suppleringsjord.

Stk. 3. Ved opgørelse af arealet efter stk. 1 og 2 medregnes ikke de fradragsarealer, der er anført i § 10, stk. 5.

Stk. 4. Ved opgørelse af arealet efter stk. 1-3 medregnes ikke de i § 10, stk. 5, anførte fradragsarealer.

Stk. 2. Ejeren af en landbrugsejendom, der ønsker fortrinsstilling til suppleringsjord, skal på det tidspunkt, hvor erhververen i § 31, stk. 1 eller 2, har indgået købsaftale,

1) have fast bopæl på den ejendom, der ønskes suppleret, eller på en anden landbrugsejendom, den pågældende er

13. I § 17, stk. 2, nr. 4, ændres ”eller lign.” til: ”eller lign., eller”.

14. I § 17, stk. 2, indsættes som nr.5:

”5) erhvervelsen sker med henblik på anvendelse af arealer til naturformål af almen samfundsmæssig karakter, jf. § 24.”

15. I § 20, stk. 1, nr. 2, ændres ”jf. §§ 12-15 og 17” til: ”jf. §§ 12-15 eller ved dispensation efter § 8, stk. 4, eller § 17”

16. § 20, stk. 3, ophæves.

Stk. 4-9 bliver herefter stk. 3-8.

17. I § 20, stk. 6, der bliver stk. 5, ændres: ”§ 10, stk. 5” til: ”§ 12, stk. 3”.

18. § 29, stk. 1, nr. 1, ophæves.

Nr. 2 og 3 bliver herefter nr. 1 og 2.

19. I § 29, stk. 1, nr. 2, som bliver nr. 1, ændres ”jf. stk. 3” til: ”jf. § 12, stk. 3”.

20. I § 29, stk. 3, ændres ”§ 10, stk. 5” til: ”§ 12, stk. 3”.

21. I § 31, stk. 4, ændres ”§ 10, stk. 5” til: ”§ 12, stk. 3”.

22. I § 32, stk. 2, nr. 1, ændres ”sin eller sine” til: ”disse”.

ejer eller medejer af, og selv drive sin eller sine landbrugsejendomme,

2) opfylde de krav til en jordbrugsuddannelse, der fastsættes af ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri,

3) være villig til at betale den aftalte handelspris for jorden, medmindre den afviger væsentligt fra markedsprisen, og

4) være ejer af en eller flere landbrugsejendomme, hvis areal tilsammen er på mindst 30 ha, eller som har et arbejdsbehov på mindst 900 timer årligt vurderet på grundlag af produktionens sammensætning, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. En person, der har erhvervet en eller flere landbrugsejendomme med et samlet areal under 30 ha inden den 1. september 2004, kan uanset bestemmelsen i stk. 2, nr. 4, gøre krav på fortrinsstilling til suppleringsjord i en periode frem til den 1. september 2014, hvis den pågældende

1) ejer og driver sin eller sine landbrugsejendomme med et dyrket areal på mindst 15 ha,

2) selvstændigt som ejer eller forpagter i mindst 4 år umiddelbart før den 1. september 2004 har drevet en eller flere landbrugsejendomme med et dyrket areal på mindst 15 ha og

3) i øvrigt opfylder betingelserne i stk. 2, nr. 1-3.

Stk. 4. Ved opgørelse af arealet efter stk. 1-3 medregnes ikke de i § 10, stk. 5, anførte fradragsarealer.

§ 33. Bestemmelserne om fortrinsstilling til suppleringsjord i §§ 31 og 32 finder ikke anvendelse ved køb af jord til suppleret af en hovedejendom, jf. stk. 4, der ved suppleret ikke overstiger 150 ha bortset fra fradragsarealer, jf. § 10, stk. 5. Hvis en ejer af en landbrugsejendom efter den 1. november 2006 har suppleret ejendommen efter reglerne om suppleret af hovedejendom i 1. pkt., skal der ved arealgrænsen på 150 ha tillige medregnes landbrugspligtige arealer, som den pågældende efterfølgende har fraskilt ejendommen, men som den pågældende fortsat er ejer eller medejer af.

Kapitel 16

Jordbrugskommissioner og deres drift

§ 34. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri nedsætter inden for hver region en eller flere lokale jordbrugskommissioner bestående af en formand og yderligere 4 medlemmer, jf. dog stk. 3. For hvert medlem udpeges en suppleant.

Stk. 2. Formanden skal have bestået juridisk embedseksamen. 2 medlemmer udpeges efter indstilling fra de stedlige landboforeninger og familiebrugsforeninger under Landbrug & Fødevarer, 1 medlem udpeges efter indstilling fra Friluftsrådet, og 1 medlem udpeges efter indstilling fra Danmarks Naturfredningsforening.

Stk. 3. I sager vedrørende gartnerier og planteskoler m.v. udvides jordbrugskommissionen med et gartnerisagkyn-

23. § 32, stk. 2, nr. 2, ophæves.

Nr. 3 og 4 bliver herefter nr. 2 og 3.

24. I § 32, stk. 2, nr. 4, der bliver nr. 3, indsættes efter "være ejer": " eller medejer"

25. I § 32, stk. 3, ændres "stk. 2, nr. 4" til: "stk. 2, nr. 3".

26. I § 32, stk. 3, nr. 3, ændres "stk. 2, nr. 1-3" til: "stk. 2, nr. 1 og 2".

27. I § 32, stk. 4, ændres "§ 10, stk. 5" til: "§ 12, stk. 3".

28. I § 33, stk. 1, 1. pkt., ændres " § 10, stk. 5" til: § 12, stk. 3".

29. Kapitel 16 ophæves.

digt medlem, der udpeges efter indstilling fra Dansk Erhvervsgartnerforening, jf. stk. 1, 2. og 3. pkt.

Stk. 4. Ministeren kan fastsætte nærmere regler for nedsettelse af jordbrugskommissionerne og for deres forretningsorden m.v.

§ 35. Statsforvaltningerne yder jordbrugskommissionerne sekretariatsmæssig bistand og afholder de med jordbrugskommissionernes virke forbundne omkostninger.

Stk. 2. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte nærmere regler for jordbrugskommissionernes virksomhed og statsforvaltningernes og kommunernes opgaver i forbindelse hermed.

§ 36. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om jordbrugskommissionernes varetagelse af opgaver efter loven. Ministeren kan i forbindelse hermed fastsætte regler om kommissionernes behandling af ansøgninger, om varetagelse af tilsyn og kontrol, om indberetning om afgørelser og statistiske oplysninger og om, at afgørelser i sager af større betydning eller principiel karakter skal træffes af ministeren.

Stk. 2. Ministeren kan desuden fastsætte regler om adgangen til at klage over kommissionernes afgørelser, herunder om, at klage ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, samt at klage alene kan angå retlige spørgsmål, og om kommissionernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan i øvrigt give jordbrugskommissionerne nærmere instrukser om opgavevaretagelsen.

§ 37. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om dispensationer og tilladelser efter denne lov, om administration af loven, herunder om, hvilke oplysninger og erklæringer der skal foreligge ved ansøgninger om tilladelser m.v. i henhold til loven, og om, hvilke oplysninger og erklæringer der skal afgives i forbindelse med erhvervelse, jordomlægning m.v., der kan ske uden tilladelse efter loven.

Stk. 3. Ministeren kan fastsætte regler om kontrol og tilsyn, herunder om tilsyn med jordbrugskommissionernes opgavevaretagelse.

§ 50. Medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der

1) overtræder § 6, stk. 1 og 2, § 8, stk. 1 og stk. 2, 2. pkt., § 9, stk. 1 og 3, § 10, stk. 1-4, § 11, §§ 12-16, § 20, stk. 1-4, § 23, stk. 1-3, § 24, stk. 1 og 2, § 26, stk. 1, § 27, stk. 1, § 28, stk. 1, § 29, stk. 1, § 40, stk. 1 og 2, § 42 eller § 43, stk. 1,

30. I § 37 indsættes som *stk. 2*:

”*Stk. 2.* Såfremt matrikulære forandringer sker som følge af ekspropriation eller kendelse om jordfordeling eller fredningskendelse, er forholdet ikke omfattet af reglerne om landinspektørerklæring i § 6, stk. 1, § 10, stk. 1, eller § 29, stk. 1, idet udstykningskontrollen i disse tilfælde varetages af vedkommende myndighed, jf. § 24 i lov om udstykning og anden registrering i matriklen.”

31. I § 45, *stk. 3*, udgår ”, herunder om tilsyn med jordbrugskommissionernes opgavevaretagelse”.

32. I § 50, *stk. 1, nr. 1*, ændres ”§ 20, stk. 1-4” til: ”§ 20, stk. 1-3”.

2) tilsidesætter vilkår knyttet til en tilladelse eller dispensation efter § 7, stk. 2-5, § 8, stk. 4, § 9, stk. 5, § 10, stk. 6, § 17, § 20, stk. 9, § 21, § 23, stk. 4, § 24, stk. 3-5, § 27, stk. 2, § 28, stk. 2, § 29, stk. 4, eller § 30, stk. 2 og 3, eller

3) undlader at efterkomme påbud efter § 9, stk. 4 og 6, eller § 41.

§ 2. Jordfordeling gennemføres ved, at samtlige arealomlægninger mellem de deltagende lodsejere berigtiges samtidig på en fastsat skæringsdag ved kendelse efter reglerne i §§ 2-4 og 6-9.

Stk. 2. Ministeren nedsætter en jordfordelingskommission i hvert af de områder, der dækkes af en jordbrugskommission. Jordfordelingskommissionen består af 7 medlemmer. For hvert medlem udpeges en suppleant.

Stk. 3. Formanden skal være dommer. 1 medlem, der er kyndig i vurdering af landbrugsejendomme og repræsenterer realkredit- og pengeinstitutter, udpeges efter indstilling fra økonomi- og erhvervsministeren. De øvrige 5 medlemmer er medlemmerne af områdets jordbrugskommission.

Stk. 4. Sager om jordfordeling behandles af jordfordelingskommissionerne og ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri eller den, ministeren bemyndiger dertil. Anmodning om rejsning af en jordfordelingssag indgives til ministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil.

Stk. 5. Ministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, stiller sekretariatsbistand til rådighed for jordfordelingskommissionerne. Ministeren fastsætter regler om jordfordelingskommissionernes virksomhed, sekretaria-

33. I § 50, *stk. 1, nr. 2*, ændres ”§ 20, stk. 9” til: ”§ 20, stk. 8”.

§ 2

I jordfordelingsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1275 af 2. november 2010, foretages følgende ændringer:

1. § 2, *stk. 2 og 3*, ophæves og i stedet indsættes:

”*Stk. 2.* Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri nedsætter to jordfordelingskommissioner, der dækker områderne henholdsvis øst og vest for Lillebælt.

Stk. 3. Hver jordfordelingskommission består af en formand, to viceformænd og ni øvrige medlemmer. Medlemmerne er tillige suppleanter i den anden jordfordelingskommission.

Stk. 4. Formanden og viceformændene skal være dommere, der udpeges af vedkommende retspræsident. De øvrige ni medlemmer skal være tre vurderingskyndige medlemmer udpeget efter indstilling fra erhvervs- og vækstministeren, tre jordbrugskyndige medlemmer udpeget efter indstilling fra Landbrug & Fødevarer og tre medlemmer udpeget efter indstilling fra Kommunernes Landsforening.

Stk. 5. Til afsigelse af hver jordfordelingskendelse sammensættes jordfordelingskommissionen af formanden eller en viceformand, et vurderingskyndigt medlem, et jordbrugskyndigt medlem og et medlem udpeget efter indstilling fra Kommunernes Landsforening. Formanden beslutter, om vedkommende selv eller en af viceformændene skal bestride formandshvervet i den konkrete sag. Det er formanden eller viceformanden, der udpeger de tre øvrige medlemmer, jf. 1. pkt.

Stk. 6. Jordfordelingskommissionen er beslutningsdygtig, når formanden eller viceformanden, det vurderingskyndige medlem og enten det jordbrugskyndige medlem eller medlemmet udpeget efter indstilling fra Kommunernes Landsforening er til stede. I tilfælde af stemmelighed er formandens eller viceformandens stemme udslagsgivende.”

Stk. 4 og 5 bliver herefter stk. 7 og 8.

tsbetjening af jordfordelingskommissionerne og om gennemførelse af jordfordelingssager.

§ 3. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri eller den, ministeren bemyndiger dertil, kan beslutte, at der på grundlag af en anmodning efter § 2, stk. 4, skal udarbejdes en plan for en hensigtsmæssig jordfordeling inden for et fastlagt område.

§ 4. Den samlede jordfordelingsplan forelægges på et offentligt møde, hvor jordfordelingskommissionen afgør, om planen kan godkendes. Lodsejere, panthavere og berettigede i henhold til leje- eller forpagtningskontrakter underrettes af jordfordelingskommissionen ved brev med 14 dages varsel om tid og sted for mødet, hvori kendelse, jf. stk. 4, afsiges. Med samme varsel sker der indkaldelse i Statstidende og dagspressen af alle rettighedshavere i ejendommene.

§ 26. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at opgaver i henhold til denne lovs § 2, stk. 5, og § 3, kan lægges ud til private.

2. I § 3, stk. 1, ændres ”§ 2, stk. 4” til: ”§ 2, stk. 7”.

3. I § 4, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter ”underrettes”: ”skriftligt”.

4. I § 4, stk. 1, 2. pkt., udgår ”ved brev”.

5. I § 4, stk. 1, 3. pkt., ændres ”dagspressen” til: ”lokal presse”.

6. I § 26, stk. 1, ændres ”§ 2, stk. 5” til: ”§ 2, stk. 8”.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft 1. januar 2013, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af § 1, nr. 1, 29 og 31 og § 2. Ministeren kan herunder fastsætte, at loven træder i kraft på forskellige tidspunkter.

Stk. 3. Lovens § 1, nr. 10, 11 og 22-26 finder ikke anvendelse på retshandler, der er indgået før 1. januar 2013. For disse retshandler finder de hidtil gældende regler anvendelse.